

KUMAR OYNANMASI İÇİN YER VE İMKÂN SAĞLAMA SUÇU

(Offense of Providing Location and Facility For Gambling)

Hakan KARAKEHYA*

ÖZET

Kumar oynanması için yer ve imkân sağlama suçu, Türk Ceza Kanununun 228. maddesinde, genel ahlaka karşı suçlar başlıklı bölümde düzenleme altına alınmıştır. Kanun koyucu bu suç tipiyle, kumarın toplumda denetimsiz olarak yaygınlaşmasının önüne geçmek istemiştir. Suçun oluşabilmesi için yer ve imkân sağlama şeklindeki unsur hareketlerin her ikisinin de birlikte gerçekleştirilmesi gereklidir. Bu hareketlerden sadece birisinin gerçekleştirilmesi durumunda suç oluşmayacaktır. Bunun dışında manevi unsur bakımından ise yer ve imkân sağlamanın kumar oynanmasına yönelik olması gereklidir. Bu nedenle söz konusu suç sadece bu şekilde ortaya çıkan özel kastla işlenebilir.

Anahtar kelimeler: Ceza hukuku, Ceza hukuku özel hükümler, Genel ahlaka karşı suçlar, Kumar için yer ve imkân sağlama, Kumar

Abstract

Offense of providing location and facility for gambling is regulated in article 228 of the Turkish Penal Code, as one of the offenses against public morality. Legislator aimed with this type of offense to prevent the uncontrolled spread of gambling in the society. Both movements in the form of the providing location and providing facility must be carried out to occur the offense. If only one of them is realized, the offense does not occur. Furthermore providing location and facilities must be oriented to the playing gambling in terms of spiritual element. For this reason the offense can be committed only by the special intent, which occurred in this way.

Keywords: Criminal law, Criminal law special part, Offences against public morality, Providing location and facilities for gambling, Gambling

* Doç. Dr., Anadolu Üniversitesi Hukuk Fakültesi Ceza ve Ceza Muhakemesi Hukuku Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

GİRİŞ

En önemli özelliklerinden birisi, toplum içerisinde şiddet uygulama tekeli elinde bulundurmak olan modern devlet,¹ rasyonel bir toplum oluşturmak için² bu tekele bir araç olarak kullanır. Bu bağlamda modern devlet, toplumsal düzen ve gelişim bakımından önemli gördüğü bir takım faaliyet alanlarını denetim altında tutma eğilimindedir. Kumara ilişkin bazı faaliyetler de toplumsal düzeni etkileme potansiyeli olan faaliyetlerdendir ve birçok devlette denetim altında tutulmaktadır.

Kanunkoyucumuz da, kumar faaliyetlerinin devlet denetiminde olmasını kamusal menfaat bakımından yerinde görmüş ve bu alana ilişkin değişik düzenlemeler getirmiştir. Biz bu çalışmamızda bunlardan bir tanesi olan ve TCK'nın 228. maddesinde düzenleme altına alınan Kumar Oynanması İçin Yer ve İmkân Sağlama Suçunu ayrıntılı olarak inceleme gayretinde olacağız. Üzerine yapılmış çok fazla çalışma bulunmayan bu hukuka aykırı fiili ele almanın literatüre katkı sağlamak bakımından faydalı olması umut edilmektedir.

1. KUMAR KAVRAMI

Türk Dil Kurumunun büyük sözlüğünde “*ortaya para koyarak oynanan talih oyunu*”³ olarak tanımlanan kumarı, kanun koyucu da ayrıca tanımlamayı uygun bulmuştur. Nitekim TCK'nın 228/4. maddesine göre kumar, “*Ceza Kanununun uygulanmasında kumar, kazanç amacıyla icra edilen ve kar ve zararın talihe bağlı olduğu oyunlardır.*” 1889 tarihli İtalyan Zanardelli Kanunundan iktibas edilmiş olan ve daha önce yürürlükte bulunan 765 s. TCK'nın 569. maddesinde ise kumar şu şekilde tarif edilmekteydi; “*Ceza Kanununun tatbikinde kumar, kazanç kasdiyle icra kılınıp kar ve zarar baht ve talihe bağlı bulunan oyunlardır.*” Görüldüğü üzere her iki kanunda da kumar tanımı birbirine paralel olarak yapılmıştır.

Yürürlükte bulunan 5237 s. TCK'nın düzenlemesi dikkate alındığında, kumarın ilk bakışta göze çarpan iki temel özelliği olduğu görülecektir. Bunlardan ilki fiili gerçekleştirenin kazanç sağlama amacı; ikincisi ise bu kişinin kar veya zarar etmesinin talihe dayalı olmasıdır.⁴

¹ Modern devlet açısından şiddet tekeli elinde bulundurması önemli bir ayırt edici unsurdur. Weber, modern devleti tanımlarken, şiddet tekele üzerinden hareket eder. Ona göre en kısa tanımıyla devlet; *belli bir arazi içinde fiziksel şiddetin meşru kullanımını tekelinde bulunduran insan topluluğudur.* Christopher PIERSON, **Modern Devlet**, (Çev. Dilek Hattatoglu), Çivi Yazıları, İstanbul 2000, s.24

² İnsanlık tarihinin modernliğe denk gelen bölümü boyunca devlet, egemenliği altındaki insanları koyduğu yasalarla uyumlu bireylerden oluşan bir toplum haline getirmeyi kendine misyon edinmiştir. Akla dayalı, rasyonel şekilde oluşturulan böyle bir toplum, modern devletin nihai amacı olarak görülmektedir. Zygmunt BAUMAN, **Modernlik ve Müphemlik**, (Çev. İsmail Türkmen) Ayrıntı Yayınları, İstanbul 2003, s.24.

³ <http://tdkterim.gov.tr/bts/>

⁴ Madde gerekçesinde de bu iki koşulun kumarı belirlemek bakımından önemine işaret edilmiştir;

Kazanç elde etme amacının varlığı için amaçlanan kazancın maddi bir kazanç olması gerekir. Bu nedenle manevi kazanç sağlama amacıyla hareket edilmesi halinde kumarın varlığından söz edilemeyecektir.⁵ Örneğin, kazanma hırsının tatminini sağlama amacına yönelik olarak oynanan, herhangi bir maddi konusu bulunmayan oyunlar kumar sayılmaz.

Buna karşın oyunun kumar sayılabilmesi için, kazancın konusunun mutlaka para olmasına da gerek yoktur. Maddi değeri olan bir eşya da maddi kazanç sayılacaktır. Bu bağlamda birasına, sigarasına oyun oynanması da kumar kapsamına girer.⁶ Aynı şekilde masanın hesabının ödenmesine oynanan oyunlar da kumar kapsamındadır.

Bununla birlikte sadece keyif amaçlı çok cüz'i karşılıklarla, örneğin 10 kuruş için veya bir adet mandalinasına oynanan oyunlar maddi anlamda kumar kapsamında kabul edilmemeli ve cezai yaptırım uygulanmamalıdır. Bu şekilde kazanç veya kaybın göz ardı edilebilecek kadar çok az olduğu hallerde gerek kumar oynanması için yer ve imkân sağlama suçu gerekse de kumar kabahati bakımından haksızlık sadece şekli anlamda oluşacaktır. Maddi anlamda ise düzenlemelerle korunan hukuki menfaat bakımından bir zarar veya tehlike söz konusu olmayacaktır.⁷ Bu tür durumlarda haksızlık içeriğinin çok az olmasına bağlı olarak kanunkoyucu (şekli anlamda) suçun oluştuğunu kabul etmiş; ancak suçla korunan hukuki menfaatte ciddi bir zarar oluşmaması nedeniyle ceza verilmesini uygun bulmamıştır. Nitekim CMK'nın 223/4/d maddesinde işlenen fiilin haksızlık niteliğinin azlığı hallerinde ceza verilmesine yer olmadığı kararı verileceği hüküm altına alınmıştır.

Kazancın talihe bağlı olması ise oynanan oyunda kişisel yeteneklerin, kuvvetin, tecrübe veya zekânın kazananı belirlemeye etkili olmaması veya pek az olmasını; buna karşın talihin tamamen veya büyük oranda etkili olmasını ifade etmektedir. Kazanayı talihin belirlediği oyunlar ise tamamen veya büyük oranda şansa bağ-

"Maddenin son fıkrasında kumar tanımlanmıştır. Buna göre bir oyunun kumar sayılması için iki koşul aranacaktır: Birincisi oyunun kazanç kastı ile icra edilmesi, ikincisi ise kar ve zararın talihe bağlı olmasıdır. Bu tanım karşısında, kazanç kastı olmaksızın, dostlar arasında eğlenmek üzere oyun oynanmasına imkân sağlanması, bu suçu oluşturmaz." Gazi Üniversitesi Türk Ceza Hukuku Uygulama ve Araştırma Merkezi, **CEZA HUKUKU MEVZUATI-C.1 (Kanunlar)**, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2012, s.381; Ayrıca aynı yönde bkz. Necmeddin FEYZİOĞLU, *"Cezai ve Hukuki Cepheleleriyle Kumar ve Bahis"*, in: **Ahmet Esat Asebük'ün Anısına Armağan**, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, Ankara 1958, s.137

⁵ Osman YAŞAR-H. Tahsin GÖKCAN-Mustafa ARTUÇ, **Yorumlu Uygulamalı Türk Ceza Kanunu**, Cilt V, Ankara 2010, s.6452

⁶ "Sanığın umuma açık yerde bul numarayı al malborayı tabir edilen ve şans ve talihe dayanan kumar oyununu oynattığı anlaşıldığı halde mahkûmiyeti yerine beraatine karar verilmesi, bozmayı gerektirmiştir." (2. CD. 18.1.1993, 271/268) Haydar EROL, **Yeni Türk Ceza Kanunu**, Ankara 2005, s.1112

⁷ Maddi ve şekli anlamda hukuka aykırılık ayırımının eleştirisi ve karşı görüş için bkz. Nevzat TOROSLU, **Ceza Hukuku Genel Kısım**, Savaş Yayınevi, Ankara 2005, s.101

lı, neden-sonuç ilişkisi içinde, rasyonel olarak sonucun açıklanamadığı rastlantısal oyunlardır. Bu bağlamda örneğin satranç, potadaki çembere basket topu atmak, silah atıcılığıyla hedefi vurmak gibi oyunlar büyük oranda zeka veya yeteneğe dayandığından, parasına oynansa bile kumar kapsamında değerlendirilmezler.⁸ Aynı şekilde belirli bir yeteneğe ya da beceriye ilişkin bahisler de kumar kapsamında değildir. Kişinin 100 kiloyu kaldırıp kaldıramayacağına ilişkin bahis, parasına girilse dahi kumar sayılmayacaktır.⁹

2. KUMAR FAALİYETLERİNE DEVLET MÜDAHALESİNİN GEREKÇESİ VE ELEŞTİRİSİ

Kumar, bireysel emeğin tamamen dışında, şans faktörüne bağlı olarak bireyin kazanç sağlamasına ve zarara uğramasına neden olmaktadır. Bu nedenle bireyler bakımından maddi anlamda çok büyük zararların ortaya çıkması söz konusu olabilecektir. Nitekim bu tür oyunların birçok kişide bağımlılık haline geldiği ve sonrasında bu kimselerin kendilerini bu tür oyunlara katılmaktan alıkoyamadıkları bilinmektedir. Özellikle aile babası gibi bakmakla yükümlü olduğu kişilerin de sorumluluğunu taşıyan bireylerin bu tür alışkanlıklar edinmesi halinde, hem kendisinin hem de buna bağlı olarak tüm ailesinin maddi açıdan zora düşmesi söz konusu olabilecektir.¹⁰ Bu durumda bulunan kimselerin toplum içerisinde sayısının artmasıyla birlikte, temel ihtiyaçlarını karşılayamaz hale gelen birey ve ailelerin sayısı da artacaktır. Bu şekilde kumara bağlı olarak önemli toplumsal hareketlenmeler ortaya çıkabilecek ve kamu düzeni ister istemez bundan etkilenecektir.¹¹ Bu nedenlerle toplumdaki bireyleri bu tür riskli alışkanlıklardan uzak tutmak isteyen devlet, bir takım önlemlere başvurmaktadır. Hukuk alanında yapılacak zorlayıcı düzenlemeler ise bu önlemlerin en etkililerinden bir tanesidir. Kumar için yer sağlama suçu ve kumar kabahati (Kabahatler K. m.34) de devletin hukuki enstrümanları kullanmak suretiyle kumar faaliyetlerini engellemek veya en azından denetim altında tutmak gayesinin yansımalarını oluşturmaktadır.¹²

Bununla birlikte kumar oynama imkânının toplum içinde çok rahat ulaşılabılır olmasını ve kumarın denetimsiz olarak yaygınlaşmasını istemeyen kanunkoşucunun, kumara yer ve imkân sağlanmasını cezai yaptırıma bağlamış olması bir

⁸ Aynı yönde bkz. İsmail MALKOÇ-Mahmut GÜLER, *Türk Ceza Kanunu Özel Hükümler-4*, Adil Yayınevi, Ankara Tarih belirtilmemiş (ancak 765 s. kanun döneminde), s.4973

⁹ Aynı yönde bkz. *YAŞAR-GÖKCAN-ARTUÇ*, s.6452 vd.

¹⁰ Kumarın zararları konusunda daha ayrıntılı, gerekçeli, duygusal bir açıklama için ayrıca bkz. *FEYZİOĞLU*, s.129 vd.

¹¹ “Kumarın cezalandırılması, sadece ablaki bakımdan hoş görülmediği için değil, aynı zamanda toplumsal zarar ve tehlike oluşturduğu içindir.” *MALKOÇ-GÜLER*, s.4972

¹² Madde gerekçesinde bu husus şu sözlerle ifade edilmiştir; “Bu suçla ilişkin düzenlemede, kumarın sosyal bakımdan ortaya koyduğu büyük tehlike ve doğurması olası facialar göz önüne alınmıştır.” *CEZA HUKUKU MEVZUATI-C.1*, s.381

ölçüde anlaşılabilir. Buna karşın kumar oynamanın hukuka aykırı bir fiil sayılarak kabahat şeklinde düzenlenmesini yerinde bulmadığımızı belirtmek isteriz. Nitekim birey, başkalarına doğrudan bir zarar vermeksizin kendi hayatına ve tercihlerine ilişkin olarak yaşamını yönlendirebilir. Bu bağlamda ahlaki olarak doğru veya yanlış ilişkili tercihlerini kendisi yapabilir. Eğer yaş küçüklüğü, akıl zayıflığı, vs. gibi fiil ehliyetini etkileyen bir durum yoksa kişinin kumar oynayıp oynamaması konusundaki tercihi sadece kendisini ilgilendirir. Nitekim kumar oynamasında toplumsal bir tehlike veya zarar söz konusu değildir.¹³ Devletin bu kadar çok hegemonik davranarak, bireye rağmen, bireyin iyiliği için yasaklar getirdiği iddiası ise bireysel yaşama müdahalenin ve bireysel tercihlere tahammülsüzlüğün göstergesi olacaktır. Bu bağlamda “sana rağmen senin için iyi olanı yapıyor ve kötü davranışlarda bulunmanı yasaklıyorum” şeklindeki uygulamalar, bir devlette bireysel özgürlüklerin en önemli düşmanlarından biridir.¹⁴ Çünkü doğrudan zararı sadece kendisine olacaksa, kendi menfaatlerine aykırı davranışlarda bulunabiliyor olmak da bireyin özgürlüğünün bir gereğidir.¹⁵ Devlet bu tür davranışların bireylere zarar verdiği kanaatindeyse, bu konuda eğitimler, konferanslar düzenleyebilir ya da kitle iletişim araçlarını kullanarak kumarın zararları konusunda vatandaşları bilgilendirebilir ama bunu yasaklayamaz kanaatindeyiz. Bu bağlamda demokratik bir toplumda, ahlak alanındaki kişisel değerlendirmelere tabi gayri ahlaki bir davranış olarak kalmasının yerinde olacağını düşündüğümüz kumar oynamanın, tıpkı fahişelik ve eşcinsellik gibi hukuka aykırı bir fiil sayılmaması gerektiğini düşünüyoruz.¹⁶

3. GENEL OLARAK TÜRK HUKUKUNDA KUMAR, KUMARA YER VE İMKÂN SAĞLAMA

Bilindiği üzere 765 sayılı TCK'da suçlar; kabahatler ve cürümler olarak ikiye ayrılmaktaydı. Dolayısıyla kabahatler de tıpkı cürümler gibi cezai yaptırıma bağlanmış fiillerdendi. Bu bağlamda gerek kumar oynamak (m.568) gerekse kumar oynatmak veya oynatmak için yer sağlamak (m.567) 765 s. TCK'da kabahatler arasında düzenlenmişti.

Ancak 2004 yılında çıkartılıp 1 Haziran 2005 tarihinde yürürlüğe giren 5237 s. TCK'da, suçlar bakımından kabahat ve cürüm şeklindeki ayrıma yer verilmemiş;

¹³ Uygur bir topluluğun herhangi bir üyesi üzerinde onun istememesine rağmen kuvvet kullanılmasının tek gerekçesi başkalarına vereceği zararın önlenmesidir. John Stuart MILL, **Özgürlük Üstüne** (Çev.Alime Ertan), Belge Yayıncılık, İstanbul 2000, s.21

¹⁴ Ayrıca ve aynı yönde bkz. H.L.A. HART, **Hukuk, Özgürlük ve Ahlak**, Dost Yayınları, Ankara 2000, 16 vd

¹⁵ Bir kimse bir şeyi yapmaya sırf onun için daha hayırlı olacak diye zorlanamaz. MILL, s.159

¹⁶ İngiltere'de 1954 yılında kurulan Eşcinsellik Suçları ve Fahişelik Hakkında Komite'nin 1957 yılında hazırladığı raporda, eşcinselliğin suç olmaması gerektiği, fahişeliğin ise ancak toplumun diğer bireylerini rahatsız edecek tarzda alenen cinsel ilişki teklifi söz konusu olduğunda suç sayılabileceği ifade edilmiştir. Ertuğrul UZUN, “*Ahlaksızlığın Cezalandırılması: Devlin-Hart Tartışması*”, **Eskişehir Barosu Dergisi**, S.6, Şubat 2005, s.158

kanunun ikinci kitabını oluşturan özel hükümlerde değişik suç tipleri düzenleme altına alınmıştır. Kabahat türünden hukuka aykırılıklar ise idari yaptırıma bağlı fiiller olarak 5326 s. Kabahatler Kanununda ayrıca düzenlenmiştir. Kumar oynamayı hükme bağlayan kural ise, idari yaptırıma bağlı kılınmış ve Kabahatler Kanununun 34. maddesine “kumar” başlığı altında yer almıştır. Buna karşın “kumar oynanması için yer ve imkân sağlama” fiili TCK’nın 228. maddesinde cezai yaptırıma tabi kılınarak, suç olarak düzenlenmiştir.¹⁷

Yukarıda gerekçelerini ortaya koyduğumuz üzere kumar oynamanın hukuka aykırı bir fiil olmaktan çıkartılması gerektiği kanaatindeyiz. Ancak mevcut hukuki düzenleme bakımından en azından suç olmayıp kabahat sayılmasını da görelî olarak yerinde bulduğumuzu ifade etmek isteriz. Aşağıda kumar oynanması için yer ve imkân sağlama suçu, unsurlarına ayrılarak ayrı ayrı incelenecektir.

4. KANUNİ DÜZENLEME VE SUÇUN HUKUKİ KONUSU

5237 s. TCK’nın, *Kumar oynanması için yer ve imkân sağlama* başlıklı 228. maddesi şu şekildedir;

“(1) Kumar oynanması için yer ve imkân sağlayan kişi, bir yıla kadar hapis ve adli para cezası ile cezalandırılır.

(2) Çocukların kumar oynaması için yer ve imkân sağlanması halinde, verilecek ceza bir katı oranında artırılır.

(3) Bu suçtan dolayı, tüzel kişiler hakkında bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükümlenir.

(4) Ceza Kanununun uygulanmasında kumar, kazanç amacıyla icra edilen ve kar ve zararın talihe bağlı olduğu oyunlardır.”¹⁸

¹⁷ Özellikle Kumar Oynanması İçin Yer ve İmkân Sağlama suçu bakımından 765 s. TCK ile 5237 s. TCK düzenlemelerinin farkları hakkında daha ayrıntılı bilgi için ayrıca bkz. **YAŞAR-GÖKCAN-ARTUÇ**, s.6450

¹⁸ Bir önceki 765 s. TCK’da ise bu suç şu şekilde düzenlenmekteydi; m.567: “Her kim, umuma mahsus veya umuma açık yerlerde kumar oynatır veya oynatmak için yer gösterir ise bir aya ve teker-rürü halinde iki aya kadar hafif hapse ve her iki halde başkaca elli liradan aşağı olmamak üzere hafif cezayı nakdiye mahkum olur. Kumar oynanan yerde bulunup kumar oynamaya yarıyan veya kumar oynamağa tahsis olunan mevat ve alat ile ortada bulunan eşya ve para zapt ve müsadere olunur. Fail: 1. Bu fiilleri itiyat edinmiş bulunduğu, 2. Birinci fıkrada beyan olunan kabahatin irtikabında kumar oynayanlara karşı banko tutan olduğu, takdirde ağır hapis cezası aya kadar ve teker-rürü halinde iki aydan aşağı olmamak üzere hükümlenir ve bu son halde bir aya kadar meslek ve sanatın tatili cezası da ilave edilir.” Yine bu kanunun 569. maddesinde kumara ilişkin yapılan tanımı yukarıda tespit etmiştik. Ayrıca 567. maddedeki düzenlemede, fiilin suç sayılması bakımından umuma mahsus veya umuma açık yerlerde işlenmesi koşulu aranmıştır. Bu kavramların içeriğini belirlemeye yönelik 570. maddenin düzenlemesi ise şu şekildeydi; “Yukarıdaki maddelerde beyan olunan kabahatler için hususi içtimalara mahsus olsa bile kumar alat ve edevatının kullanılması için bir ücret alınan yerlerle oyun oynamak mutata olan yerler ve dubuliyeye verilmesi bile oyun oynamak isteyen herkesin girebileceği mahaller, umuma açık yerlerden sayılır.”

Suçun hukuki konusu; suçla ihlal edilen hukuki varlık veya menfaattir. Suçun ihlal ediciliği kaynağını hukuki konudan alır. Her suçta nasıl bir fail varsa, bir de hukuki konu vardır.¹⁹ Bu bağlamda incelemekte olduğumuz suç, TCK'nın özel hükümler başlıklı 2. kitabının, topluma karşı suçlar başlıklı 3. kısmının, genel ahlaka karşı suçlar başlıklı 7. bölümünde düzenleme altına alınmıştır. Kanunkoyucu kanunun sistematığına bakıldığında söz konusu fiili genel ahlaka aykırı olduğu gerekçesiyle cezalandırılmaktadır. Dolayısıyla kanunkoyucunun mantığına göre suç tipinin koruduğu hukuki menfaat ağırlıklı olarak genel ahlakıdır.²⁰

Yukarıda da kısaca açıkladığımız üzere, kişinin kumar için yer ve imkân sağlama sadece gayri ahlaki olması nedeniyle cezalandırılıyorsa, aslında cezalandırılmaması gerekirdi. Nitekim bu tür fiillerin toplumdaki diğer bireyler veya toplumun geneli bakımından ciddi bir tehlike veya zarar oluşturmadığını düşünmekteyiz. Ahlak gibi çok elastik ve kişisel olan kavramlara ilişkin davranışlara devletin mümkün olduğunca az müdahale etmesi gerekir.²¹ Ahlak, kural olarak iyi-kötü şeklindeki değer yargılarına ilişkin kişisel bir eğilimler bütünüdür ve bu eğilime sahip olan kişiden başkasını ilgilendirmez. Ancak ahlaki eğilimlerin yansımaları olan davranışların başkaları üzerinde doğrudan zararlı bir takım sonuçları oluşmaktaysa; sadece bu tür zorunlu durumlarda devlet ilgili davranışlara müdahalede bulunabilir. Müdahalenin makul olduğu bu tür hallerde ise müdahale ile amaçlanan genel ahlakın korunması değil; bilakis kişiler üzerinde doğrudan ortaya çıkacak zararların önlenmesidir.

Bu nedenlerle kumar oynanması için yer ve imkân sağlama suçunun kanundaki düzenleniş yerini uygun bulmadığımızı ifade etmek isteriz. Nitekim söz konusu suç tipiyle asıl korunması amaçlanan, toplumdaki bireylerin ekonomik olarak zora düşmelerinin önlenmesi olmalıdır. Bu nedenle suç tipinin tıpkı tefecilik gibi topluma karşı suçların 9. bölümündeki Ekonomi, Sanayi ve Ticarete ilişkin suçlar arasında düzenlenmesi uygun olurdu.

5. TİPİKLİK

5.1. Tipik Maddi Unsur (*der objektive Tatbestand*)

5.1.1. Suçun Maddi Konusu

Maddi konu suçun üzerinde gerçekleştirildiği eşya veya kişi olarak ifade edilebilir. Ancak bu, failin fiziki faaliyetinin somut olarak üzerinde gerçekleştiği her

¹⁹ TOROSLU, s.92

²⁰ “Kumar oynanması için yer ve imkân sağlanması suçu ile korunan hukuki yarar, kumarın toplumun sosyal ve ekonomik değerlerine vereceği tahrifatın önlenmesi suretiyle genel ahlakın korunmasıdır.” YAŞAR-GÖKCAN-ARTUÇ, s.6451

²¹ “Hepimizin anlaması gereken bir şey var: Hukuk ahlaki bir kod değildir. Hukukun cezalandırmadığı bir şeyi, ahlaken serbest kabul etmek de anlamsızdır. Ahlaken kınadığımız bir eylem, hukukun konusu olabilir de olmayabilir de. Önemli olan, devletin müdahale alanına çekilmesi gereken sınırdır.” Ertuğrul UZUN, “Devlet Ahlak Bekçisi Değil,” **Radikal Gazetesi** (03.09.2004), <http://www.radikal.com.tr/haber.php?haberno=126873>

kişi ya da eşya değil; sadece suçu düzenleyen normdaki tanımda söz konusu olan kişi veya eşyadır.²² Bu bağlamda kumar oynanması için yer ve imkân sağlama bakımından suçun maddi konusu, bu amaca yönelik olarak tahsis edilen yer ve maddi varlığı olan imkân araçlarıdır. Bu bağlamda kumar oynamaya tahsis edilen bina ve imkân sağlayan makineler, oyun kağıtları, vs. suçun maddi konusunun kapsamına girecektir.²³

5.1.2. Fail

Fail, kanunda tanımlanan suç tipini ihlal eden davranışı gerçekleştiren kişidir. Fail, fiilin aktif süjesi olarak ifade edilebilir.²⁴ Kumar için yer ve imkân sağlama suçunun faili, kural olarak herkes olabilir. Bu bağlamda fail olabilme bakımından herhangi bir sınırlama söz konusu değildir.

5.1.3. Mağdur

Mağdur suçla korunan hukuki menfaat veya varlığın sahibidir. Bu kimse, suçun pasif süjesi olarak da ifade edilebilir.²⁵ Bu bağlamda kumar oynama için yer ve imkân sağlama suçunun mağduru hem bu tür denetimsiz fiiller nedeniyle ekonomik anlamda zora düşecek üyelerinin sayısının artması riski oluşan “toplum” hem de kendilerine kumar oynamaları için “yer ve imkân sağlanan kişiler”dir.²⁶

5.1.4. Fiil

Kanunda tanımlanan fiil kumar oynanması için yer ve imkân sağlanmasıdır. Yer sağlamak, kumar oynanması için uygun ortam teminini; imkân sağlamak ise yer dışında kumar oynamak için gerekli olan araç ve gereçleri temin etmeyi, oynayacaklara gerektiğinde bu iş için borç para bulmayı, polis baskınına karşı önlemler almayı, vs. kapsar.²⁷ Suçun oluşması için ayrıca kumarın oynanmış olması veya oynanmaya başlanması gerekli değildir. Nitekim kanuni düzenlemede böyle bir koşul aranmamıştır.

Fiilin suç sayılabilmesi için düzenlemeye göre failin hem yer hem de imkân sağlaması gereklidir. Nitekim düzenlemede “ve” bağlacı kullanılarak; “kumar oy-

²² TOROSLU, s.93

²³ Katılmadığımız bir görüşe göre bu suçun konusunu yer ve imkân sağlanan kumar oluşturmaktadır. YAŞAR-GÖKCAN-ARTUÇ, s.6451; Nitekim suçların maddi konusunu kumar gibi bir eylem veya faaliyet değil; maddi varlığı olan kişi ya da eşya oluşturmalıdır.

²⁴ TOROSLU, 91

²⁵ TOROSLU, s.95

²⁶ Aynı yönde ayrıca bkz. YAŞAR-GÖKCAN-ARTUÇ, s.6451

²⁷ İmkân kelimesi çok geniş anlamlara gelebileceği için bu ifadeyi sadece kumar aletleriyle sınırlamak daraltıcı yorum olur. Örneğin kişinin yazlık evini kumar oynanması için vermesi yer sağlama olurken, oraya gidilebilmesi için araç sağlaması imkân sağlama olur. Mustafa ÖZEN, “Kumar Oynanması İçin Yer ve İmkân Sağlama Suçu,” *Terazi Hukuk Dergisi*, S. 15. 2007, s.74

nanması için yer ve imkân sağlayan kişi”nin cezalandırılacağı hükme bağlanmıştır. Dolayısıyla sadece yer veya sadece imkân sağlayan kişilerin fiilleri kanaatimizce bu suç oluşturmaz.²⁸ Nitekim bu düşünüş tarzı kanunilik ilkesinin de bir gereğidir. Buna karşın iki kişi, iştirak halinde, birisi yer sağlamak diğeri ise imkân sağlamak suretiyle, müşterek fail olarak bu suç işleyebilirler.

Kumar için sağlanan yerin muhakkak somut bir mekân olması gerekli değildir. Bunun dışında sanal ortamda sağlanacak yer ve uygun ortam da yer sağlama kapsamına girer. Dolayısıyla internet ortamında kumar sitesi kurmak suretiyle kişilere kumar oynama alanı ve imkânı sağlayan kimseler de bu madde kapsamında cezai sorumluluğa sahip olacaklardır.²⁹ Yurt dışında kurulmuş kumar sitelerinde kumar oynanmasına imkân sağlayanlar bakımından ise 7258 s. *Futbol ve Diğer Spor Müsabakalarında Bahis ve Şans Oyunları Düzenlenmesi Hakkında Kanun*’un 5/2. maddesinde özel düzenleme yapılmıştır. Buna göre; “*Yurt dışında oynatılan her çeşit bahis veya şans oyunlarının internet yoluyla ve sair suretle erişim sağlayarak Türkiye’den oynanmasına imkân sağlayan kişiler, iki yıldan beş yıla kadar hapis cezasıyla cezalandırılır.*” Aynı maddenin 3. fıkrasında ise; “*Her türlü bahis veya şans oyunlarıyla bağlantılı olarak para nakline aracılık eden kişiler, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezasıyla cezalandırılır.*” denilmek suretiyle kumar ve bahis oyunlarında para nakline aracılık edenlere de cezai sorumluluk öngörülmüştür.

Yukarıda kumar kavramına ilişkin açıklamalarımızda belirttiğimiz üzere kazancın şansa bağlı olmadığı; bilakis güce, yeteneğe, vb. diğer öğelere bağlı olduğu oyun ve bahisler kumar kapsamında değerlendirilemeyeceği için bunları düzenleyenler de TCK’nın 228. maddesine göre cezalandırılmaz.³⁰ Ancak kanun koyucu bazen bu tür faaliyetleri düzenlemeyi veya bu tür oyunlar oynamaya imkân sağlamayı, özel düzenlemelerle ayrıca cezai yaptırıma tabi kılabilir. Nitekim kazancının yeteneğe ve güce göre belirlendiği spor müsabakaları üzerine bahis oynatmak, yukarıda da bahsettiğimiz 7258 s. *Futbol ve Diğer Spor Müsabakalarında Bahis ve Şans Oyunları Düzenlenmesi Hakkında Kanun*’un 5/1. maddesinde yaptırıma bağlanmıştır. Buna göre; “*Kanunun verdiği yetkiye dayalı olmaksızın, spor müsabakaları*

²⁸ ÖZEN, s.74

²⁹ Nitekim 5651 s. *İnternet Ortamında Yapılan Yayınların Düzenlenmesi ve Bu Yayınlar Yoluyla İşlenen Suçlarla Mücadele Edilmesi Hakkında Kanunun* 8. maddesinde, internet ortamında yapılan ve içeriği aynı maddede sayılan suçları oluşturduğu hususunda yeterli şüphe sebebi bulunan yayınlarla ilgili olarak, erişimin engellenmesine karar verileceği düzenlenmiştir. Aynı maddenin 1. fıkrasında bu tedbirin uygulanabileceği suçlar arasında “kumar oynanması için yer ve imkân sağlama” da sayılmıştır. Dolayısıyla kanunkoyucu bu düzenlemeyle, inceleme konumuz olan suçta öngörülen yer ve imkân sağlamanın, internet sitesi vasıtasıyla gerçekleştirilebileceğini kabul etmiştir.

Ayrıca aynı kanunun 2. maddesinin 1. fıkrasının “m” bendinde, “*Yer Sağlayıcı: Hizmet ve içerikleri barındıran sistemleri sağlayan veya işleten gerçek veya tüzel kişileri ifade eder.*” şeklinde bir tanımlama da bulunmaktadır.

³⁰ YAŞAR-GÖKCAN-ARTUÇ, s.6452 vd.

*ile ilişkili olarak sabit ihtimalli veya müşterek bahis oynatanlar, oynanmasına yer veya imkân sağlayanlar, bir yıldan üç yıla kadar hapis ve on bin güne kadar adli para cezasıyla cezalandırılır.*³¹

Bu suç bakımından sağlanan yer ve imkânın belirli bir maddi karşılığa bağlı olması gereği de yoktur. Kumar oynanması için ücretsiz olarak sağlanan yer ve imkân da suç kapsamında değerlendirilir. 765 s. TCK'da bu maddenin muadili olan 567. madde düzenlemesinde fiilin suç sayılması, kumar oynanan yerin aleni olması şartı vardı. Ancak bu koşul 5237 s. TCK'da bulunmamaktadır. Bu nedenle evinde arkadaşlarıyla kumar oynayan kişi de bu fiilden sorumlu olacaktır. Bununla birlikte yer ve imkân sağlayan kişinin kumara katılmasına da gerek yoktur. Fail sadece yer ve imkân sağladıktan sonra oyuna ve oynayanlara ilişkin hiçbir başka davranışta bulunmasa bile suç tamamlanmıştır.³²

Suç hareketin neticeye bağlı olduğu suçlardandır. Dolayısıyla suç, somut olarak belirli kimselere kumar için yer ve imkân sağlandığı anda tamamlanmış olur. Bunun için ayrıca kumar oynanmaya başlanmış olmasına gerek yoktur. Bu bağlamda villasında kumar oynatmak için gerekli alet ve edevatı hazırladıktan sonra kişileri davet eden veya toplamaya başlayan kimse de bu suçu işlemiş olur. Bu bağlamda suç bir zarar değil; tehlike suçudur. Ayrıca kumar için yer ve imkân sağladığı sürece tamamlanmış suç sona ermez. Yani yer ve imkân sağlandığı anda tamamlanan suç, bu sağlama devam ettiği sürece sona ermez ve işlenmeye devam eder. Bu bağlamda söz konusu suçun kesintisiz (mütemadi suç) olduğunu söylemek de yerinde olacaktır.

Kumar oynatmak için yer ve imkân sağlama izlenimi oluşturularak bazen dolandırıcılık suçu da işlenebilmektedir. Örneğin kazananı talihin belirlediği izlenimi verilerek oynatılan zar oyununda, hileli zarlar kullanılarak kazanan aslında zarı atan tarafından belirleniyorsa; ortada kumar oynama için yer ve imkân sağlama değil; bilakis dolandırıcılık suçu vardır. Nitekim burada kazananı talih belirlemiyordur.³³

³¹ Benzer bir düzenleme 6132 s. At Yarışları Hakkında Kanun'da da bulunmaktadır. Söz konusu kanunun 7. maddesi şu şekildedir: "**Madde 7 – (Değişik: 23/1/2008-5728/152 md.)** Bu Kanun hükümlerine aykırı olarak her şekil ve surette müşterek bahisler veya yarış piyangosu tertip ve tanzim edenler ve bunlara ait her türlü evrakı matbaa, teksir, daktilo, fotokopi ve sair suretlerde düzenleyenler ve düzenleyenler, satanlar, dağıtanlar, sattıranlar veya dağıttıranlar, üç aydan iki yıla kadar hapis ve beş bin güne kadar adli para cezasıyla cezalandırılır. Bu suçun bir tüzel kişinin faaliyeti çerçevesinde işlenmesi hâlinde ayrıca tüzel kişilere özgü güvenlik tedbirlerine hükümlenir. Suçun; at sabibi, antrenör, jockey, jockey yamağı, seyis ve sair yarış hizmetlileri ile birlikte işlenmesi halinde, verilecek hapis cezası altı aydan az olamaz. Haklarında bu nedenle soruşturma ve kovuşturma başlatılan bu kişilerin Komiserler Kurulu kararı ile yarış yerlerine, hipodromlara ve yarışlarla ilgili mahal ve tesislere girmeleri yasaklanır. Komiserler Kurulunca yarış yerlerine girmeleri yasaklanan kimselerin isimleri ve kimlikleri yarış müessesesi ve mahalli mülki amirlere yazılı olarak bildirilir."

³² YAŞAR-GÖKCAN-ARTUÇ, s.6452 vd.

³³ "Halk arasında üç kağıt tabir edilen oynatan sanığın eyleminin dolandırıcılık olduğu suçunu oluşturacağı gözetilmeden suçun nitelendirmesinde hataya düşülerek kumar oynatmak suçundan yazılı şekilde hüküm kurulması..." (11. CD, 23.02.2006, 6135/1244) Mehmet Emin ARTUK-Ahmet

5.2. Tipik Manevi Unsur (*der subjektive Tatbestand*)

Kural olarak suçlar ancak kasten işlenebilir. Bir suçun taksirli hali ise ancak kanunda açıkça ifade edilmişse suç sayılabilir. Bu bağlamda taksir, suçun özel belirli biçimlerindenendir³⁴. Ancak kanunda açıkça belirlenen istisnai hallerde bu tür fiiller cezalandırılmaktadır. Kumar için yer ve imkân sağlama suçu ise ancak kasıtlı olarak işlenebilen bir suçtur. Ayrıca suçun oluşması bakımından herhangi kanaatimizce genel kast da yeterli olmayacaktır. Nitekim yer ve imkân sağlamanın kumar oynanmasına yönelik olması gereklidir. Bu bağlamda söz konusu suç bakımından tipik davranışların kumar oynanması amacına yönelik olarak gerçekleştirilmesi arandığından, tipik manevi unsurun özel kast olduğunun kabulü gerekir.³⁵

6. HUKUKA AYKIRILIK

Kumar oynanması için yer ve imkân sağlama suçu bakımından bazen başka kanunlarda yapılan düzenlemelere bağlı olarak hukuka aykırılığın kalkması söz konusu olabilir. Bu bağlamda söz konusu suç bakımından en sık rastlanan hukuka uygunluk sebebi kanun hükmünü icra olarak ortaya çıkmaktadır. Nitekim kanunkoyucu kazanç amacıyla oynanıp, kar ve zararın talihe bağlı olduğu oyunlar düzenlemek konusunda izinler vermektedir. Kanuni izne sahip olan kurumların düzenledikleri bu tür oyunlar tipik olsalar da hukuka aykırılık unsuru bulunmadığı için suç oluşturmazlar. Nitekim bu durumda kanun hükmünü icra söz konusudur. Milli piyango ve sayısal loto gibi kanunen izin verilen oyunlar bu kapsamda değerlendirilir.

7. KUSURLULUK

Kusurluluğa ilişkin genel kurallar bu suç bakımından da geçerlidir. Ayrıca özellik arz eden bir durum bulunmamaktadır. Dolayısıyla fail bakımından kusuru kaldıran hallerden birisinin bulunması halinde, cezai sorumluluk oluşmayacaktır. Örneğin kendisine cebir veya tehdit uygulayan kişilere istekleri doğrultusunda evini

GÖKCEN-Caner YENİDÜNYA, **TCK Şerhi, C.4**, Ankara 2009, s.4523; Sanıkların “bul karayı al parayı” tabir edilen oyunu oynattığı sırada, durumu fark eden emniyet görevlilerince yakalanarak oyun kağıtlarına el konduğu, ortaya konulmuş herhangi bir paranın henüz bulunmadığı ve kolluk görevlileri tarafından olaya el konuncaya kadar geçen süre içinde haksız yarar sağlandığı konusunda dosyaya yansıyan herhangi bir kanıt bulunmadığı, sanıklar yakalandıklarında olayın mağduru olan herhangi bir kimsenin tespit edilemediği gözetilerek ve oyunun niteliği itibarıyla kar ve zararın talihe bağlı olmayıp oyunu oynayanların kazanma şanslarının bulunmaması değerlendirildiğinde, sanıkların eyleminin kumar oynatmak için yer ve imkân sağlama olmayıp dolandırıcılık suçunun hazırlık hareketi olarak nitelendirilmesi gerekir. (13. CD. 26.10.2011, E. 2011/16170; K.2011/3880) <http://www.kazanci.com/kho2/ibb/files/13cd-2011-16170.htm>

³⁴ Aynı yönde bak. Hamide ZAFER, **Ceza Hukuku Genel Hükümler TCK m.1-75**, İstanbul 2011, s.235

³⁵ Aynı yönde bkz. **ÖZEN**, s.76; Genel kastın yeterli olduğu konusundaki görüş için ise ayrıca bkz. **YAŞAR-GÖKCAN-ARTUÇ**, s.6454

açıp oyun oynamak için gerekli araçları sağlayan kimseye kusur ve dolayısıyla cezai sorumluluk atfetmek mümkün olmayacaktır.³⁶

8. AĞIRLAŞTIRICI SEBEP

TCK'nın 228. maddesinin 2. fıkrasında, “Çocukların kumar oynaması için yer ve imkân sağlanması halinde, verilecek ceza bir katı oranında artırılır.” denilmek suretiyle ağırlaştırıcı bir sebep öngörülmüştür. Buna göre; kumar oynamak için kendilerine yer ve imkân sağlanan kişilerden biri ya da bir kaç çocuksa, fiil bakımından ağırlaştırıcı nedenin uygulanması söz konusu olacaktır.³⁷ TCK'nın 6. maddesine göre Ceza Kanunu'nun uygulamasında “çocuk” tabirinden anlaşılması gereken 18 yaşını tamamlamamış kimsedir.

9. SUÇUN ÖZEL BELİRİŞ BİÇİMLERİ

9.1. Teşebbüs

Yukarıda da belirttiğimiz üzere suç neticesi harekete bitişik suçtur.³⁸ Kumar için yer ve imkân sağlamakla suç oluşur. Suçu oluşturan davranışlar kendi içinde kısımlara ayrılabilirdiği ölçüde suç teşebbüse mümkün hale gelecektir.³⁹ Bu bağlamda suçun oluşması için hem yer hem de imkân sağlama şeklindeki davranışların bir arada bulunması gerektiğinden, yer ve imkân sağlama kastıyla hareket eden failin, yer sağladıktan sonra imkân sağlayamadan yakalanması halinde söz konusu suçta teşebbüsten cezai sorumluluğu doğacaktır.⁴⁰

9.2. İştirak

Çok failli bir suç olmadığı⁴¹ ve iştiraki engelleyen başka bir durum da bu-

³⁶ Ancak buradaki cebir ve tehdidin kusurluluğu kaldırması için cebrin karşı konulamayacak ve kurtululamayacak, tehditin ise muhakkak ve ağır olması gerekir. Hakan HAKERİ, **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Ankara 2009, s.304 vd.

³⁷ YAŞAR-GÖKCAN-ARTUÇ, s.6454

³⁸ Tehlikeyi de bir tür netice olarak gördüğümüz ve bu bağlamda neticesiz suç olmadığını düşündüğümüz için bu şekilde ifade etmeyi uygun bulduğumuz suçların “sırf hareket (davranış) suçları” olarak ifade edilmesine ilişkin örnek ve açıklamalar için bkz. TOROSLU, 123

³⁹ YAŞAR-GÖKCAN-ARTUÇ, s.6455

⁴⁰ ÖZEN, s.75; “Sanığın olay tarihinde elinde tombala malzemeleri olduğu halde “tombala, tombala” diye bağırdığı ve kumar oynatacak kişi aradığı sırada devriye görevi yapan polis ekibinin sanığı görmesi üzerine elindeki tombala malzemelerine el koyup sanığı yakaladıklarının anlaşılması karşısında; sanığın eyleminin kumar oynanması için imkân sağlama suçuna teşebbüs aşamasında kaldığı ve sanığın teşebbüs hükümleri gereğince cezalandırılması gerekir.” (14. CD. 23.11.2012, E. 2012/5534; K.2012/11843), <http://www.kazanci.com/kho2/ibb/files/14cd-2012-5534.htm>

⁴¹ Nitekim çok failli suçlarda suçun oluşması için birden çok failin bulunması kanunen zorunludur. Zorunlu iştirak olarak da ifade edilen bu tür gerekliliklerin bulunduğu suç tiplerine iştirak olmaz. Aynı yönde bkz. Nur CENTEL-Hamide ZAFER-Özlem ÇAKMUT, **Türk Ceza Hukukuna Giriş**, Beta Yayınevi, İstanbul 2011, s.472 vd.

lanmadığı için, kumar oynanması için yer ve imkân sağlama suçu iştirak halinde de işlenebilir. Suçu oluşturan davranışların birden fazla fail tarafından birlikte gerçekleştirilmesi durumunda müşterek faillik ortaya çıkar.⁴² Örneğin faillerden birisi yeri ayarlarken diğerleri kumar oynamaya imkân sağlayan araçları bulup getirirlerse müşterek faillik söz konusu olacaktır.⁴³ Kazanç amacı olmaksızın eğlencesine oyun oynanacağına inandırılan kişinin evinde ve oyun araçlarıyla oynanan kumarda, ev sahibinin cezai sorumluluğu söz konusu olmaz. Ancak onu hataya düşürüp kumar oynanması için gerekli mekân ve aletleri sağlamaya ikna eden kimse dolaylı fail olarak cezai sorumluluk sahibi olacaktır.

9.3. İçtima

Fail tek suç işleme kararının icrası kapsamında değişik zamanlarda kumar oynamaya imkân yer ve imkân sağlarsa; zincirleme suç hükümleri uygulanır. Buna karşın aynı anda birden fazla zkişiyeye kumar oynamak için yer ve imkân sağladığında ise ortada tek fiilin varlığı söz konusu olacağından fail yalnızca tek fiilden sorumlu olacaktır. Yer ve imkân sağlayan kişi aynı zamanda kumar da oynarsa hem kumara yer ve imkân sağlamaktan cezai sorumluluğa sahip olacak hem de Kabahatler Kanununun 34. maddesine göre kumardan (kumar oynamaktan) sorumlu olacaktır. Fail farklı zamanlarda farklı kimselere kumar oynamak için yer ve imkân sağlarsa; bu durumda da gerçek içtima hükümleri söz konusu olacak ve her bir fiilden ayrı ayrı cezai sorumluluğu doğacaktır.⁴⁴

Bu noktada 1072 sayılı kanunun⁴⁵ 1. ve 2. maddelerine ilişkin düzenlemelerden de bahsetmek gerekir. Söz konusu kanunun 1. maddesinde, Türk Ceza Kanunu'nun 228 inci maddesinin kapsamı dışında kalsa bile umuma mahsus veya umuma açık yerlerde her ne ad altında olursa olsun kazanç kastiyle oynanmasa dahi rulet, tilt, langirt ve benzeri baht ve talihe bağlı veya maharet isteyen, otomatik, yarı

⁴² İzzet ÖZGENÇ, **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Seçkin Yayınevi, Ankara 2013, s.474

⁴³ Aynı yönde bkz. **ÖZEN**, s.75

⁴⁴ **YAŞAR-GÖKCAN-ARTUÇ**, s.6455

⁴⁵ Son derece otoriter bulduğumuz ve derhal yürürlükten kaldırılması gerektiğini düşündüğümüz 1072 s. Rulet, Tilt, Langirt ve Benzeri Oyun Alet ve Makinaları Hakkında Kanunun (13.12.1968); 1. ve 2. maddelerindeki düzenlemeler şu şekildedir:

Madde 1 – Türk Ceza Kanununun 228 inci maddesinin kapsamı dışında kalsa bile umuma mahsus veya umuma açık yerlerde her ne ad altında olursa olsun kazanç kastiyle oynanmasa dahi rulet, tilt, langirt ve benzeri baht ve talihe bağlı veya maharet isteyen, otomatik, yarı otomatik el veya ayakla kullanılan oyun alet veya makinaları ile benzerlerini bulundurmamak veya çalıştırmak veya yurda sokmak yahut imal etmek yasaktır. (1)

Bu kanunun uygulanmasında spor kulüpleri, gençlik teşekkülleri ve dernekler umuma açık yer sayılır.

Ancak 7470 sayılı T.C. Turizm Bankası Kanununun 18 inci maddesi hükümleri saklıdır.

Madde 2 – (Değişik: 23/1/2008-5728/325 md.)

Bu Kanuna aykırı hareket edenler bir yıldan beş yıla kadar hapis ve yüz günden bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılır.

otomatik el veya ayakla kullanılan oyun alet veya makinaları ile benzerlerini bulundurmamak veya çalıştırmak veya yurda sokmak yahut imal etmenin yasak olduğu hükme bağlanmıştır. 2. maddede ise bu kanuna aykırı hareket edenlerin bir yıldan beş yıla kadar hapis ve yüz gündenden bin güne kadar adli para cezası ile cezalandırılacağı hüküm altına alınmıştır. Dolayısıyla bu kanun kapsamına giren makinelerle kumar oynatılıyorsa TCK'nın 228. maddesi değil; 1072 s. Kanunun 2. maddesi uygulama alanı bulacaktır. Kaldı ki; 1072 s. kanun kapsamında failin cezai sorumluluğunun doğması için söz konusu makinelerle kumar oynamak için imkân sağlanmasına da gerek yoktur. Söz konusu makineleri imal ettiği, bulundurduğu ya da yurda soktuğu anda bile failin cezai sorumluluğu söz konusu olacaktır.

10. Yaptırım

Fiili işleyenler bakımından bir yıla kadar hapis ve adli para cezası öngörülmüştür. Cezanın sadece üst sınırı açıkça belirtildiği için, alt sınır TCK'nın 49. maddesi gereği bir aydır.⁴⁶ Çocukların kumar oynaması için yer ve imkân sağlanması halinde ise verilecek ceza bir katı oranında artırılacağı hükme bağlanmıştır. Ayrıca söz konusu suç bir tüzel kişinin faaliyeti kapsamında işlenmişse, tüzel kişiler hakkında bunlara özgü güvenlik tedbirlerine hükmolunacağı da açıkça belirtilmiştir.

KAYNAKÇA

- ALBAYRAK, Mustafa. **Notlu, Atıflı, Uygulamalı Türk Ceza Kanunu**, Adalet Yayınevi, Ankara 2012
- ARTUK, Mehmet Emin-GÖKCEN, Ahmet-YENİDÜNYA, Caner. **TCK Şerhi, C.4**, Ankara 2009
- BAUMAN, Zygmunt. **Modernlik ve Müphemlik**, (Çev. İsmail Türkmen) Ayrıntı Yayınları, İstanbul 2003
- CENTEL, Nur-ZAFER, Hamide-ÇAKMUT, Özlem. **Türk Ceza Hukukuna Giriş**, Beta Yayınevi, İstanbul 2011
- EROL, Haydar. **Yeni Türk Ceza Kanunu**, Ankara 2005
- FEYZİOĞLU, Necmeddin. “*Cezai ve Hukuki Cepheleriyle Kumar ve Bahis*”, in: **Ahmet Esat Asebük'ün Anısına Armağan**, Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesi Yayınları, Ankara 1958
- Gazi Üniversitesi Türk Ceza Hukuku Uygulama ve Araştırma Merkezi, **CEZA HUKUKU MEVZUATI-C.1 (Kanunlar)**, Seçkin Yayıncılık, Ankara 2012
- HAKERİ, Hakan. **Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Ankara 2009
- HART, H.L.A. **Hukuk, Özgürlük ve Ahlak**, Dost Yayınları, Ankara 2000

⁴⁶ Mustafa ALBAYRAK, **Notlu, Atıflı, Uygulamalı Türk Ceza Kanunu**, Adalet Yayınevi, Ankara 2012, s.710

<http://tdkterim.gov.tr/bts/>

<http://www.kazanci.com>

MALKOÇ, İsmail-GÜLER Mahmut. **Türk Ceza Kanunu Özel Hükümler-4**, Adil Yayınevi, Ankara Tarih belirtilmemiş (ancak 765 s. kanun döneminde)

MILL, John Stuart. **Özgürlük Üstüne** (Çev.Alime Ertan), Belge Yayıncılık, İstanbul 2000

ÖZEN, Mustafa. “*Kumar Oynanması İçin Yer ve İmkân Sağlama Suçu*,” **Terazi Hukuk Dergisi**, S. 15. 2007

ÖZGENÇ, İzzet. **Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler**, Seçkin Yayınevi, Ankara 2013

PIERSON, Christopher. **Modern Devlet**, (Çev. Dilek Hattatoğlu), Çivi Yazıları, İstanbul 2000

TOROSLU, Nevzat. **Ceza Hukuku Genel Kısım**, Savaş Yayınevi, Ankara 2005

UZUN, Ertuğrul. “*Ahlaksızlığın Cezalandırılması: Devlin-Hart Tartışması*”, **Eskişehir Barosu Dergisi**, S.6, Şubat 2005

UZUN, Ertuğrul. “Devlet Ahlak Bekçisi Değil,” **Radikal Gazetesi** (03.09.2004), <http://www.radikal.com.tr/haber.php?haberno=126873>

YAŞAR, Osman-GÖKCAN H.Tahsin-ARTUÇ Mustafa. **Yorumlu Uygulamalı Türk Ceza Kanunu**, Cilt V, Ankara 2010

ZAFER, Hamide, **Ceza Hukuku Genel Hükümler TCK m.1-75**, İstanbul 2011